

PALESTINA & ISRAËL: CHANGEMAKERS ONDER DRUK

CHANGE
MAKERS

11.11.11

VECHT MEE TEGEN ONRECHT

© Reuters/Baz Ratner

Januari 2020

Israëlische en Palestijnse “changemakers”, organisaties en activisten die ijveren voor een rechtvaardige oplossing voor het Israëlisch-Palestijns conflict en respect voor het internationaal recht, staan onder druk. Hun werk wordt hen op allerlei manieren onmogelijk gemaakt. 11.11.11, dat in 2019 en 2020 campagne voert rond changemakers, legt in een nieuw rapport deze praktijken bloot en roept op tot concrete actie.

Na decennia van bezetting en de facto annexatie van Palestijns grondgebied - waarin het werk van Palestijnse en Israëlische “changemakers” al op allerlei moeilijk wordt gemaakt - brokkelt de ruimte voor civiel en humanitair werk in bezet Palestijns gebied en in Israël de afgelopen jaren in snel tempo verder af.

11.11.11 legt in een nieuw rapport, “*Occupation and Shrinking Space*”, deze kwalijke praktijken bloot. De koepel van Vlaamse Noord-Zuidbeweging baseert zich daarbij op tientallen interviews in Palestina en Israël met lokale ngo’s, diplomaten en VN-medewerkers in juni 2019. Om deze initiële bevindingen aan te vullen, nam 11.11.11 in september 2019 ook een online survey af bij 27 Israëlische en Palestijnse organisaties.

Middenveld onder vuur

De afgelopen jaren is er sprake van een intense campagne tegen de civiele maatschappij in Palestina en Israël. Deze “*krimpende ruimte*” manifesteert zich op verschillende manieren:

- **Palestijnse organisaties en activisten** zijn primaire slachtoffers van de krimpende ruimte en worden langs alle kanten aangevallen: door de Israëlische overheid, extremistische pro-bezettingsgroepen die nauw gelieerd zijn aan de Israëlische overheid, de Palestijnse Autoriteit (PA) in de Westelijke Jordaanoever en Hamas in de Gazastrook. Ze worden opgesloten, vervolgd en fysiek lastiggevallen of zelfs gemarteld, terwijl hun vrijheid van beweging, meningsuiting en vereniging wordt ingeperkt. Ze zijn ook het slachtoffer van niet-aflatende lastercampagnes, verschillende nieuwe wetten die hun fundamentele vrijheden aantasten en continue pogingen om hun (buitenlandse) financiering af te snijden.

- **Israëlische organisaties en activisten** worden non-stop aangevallen door de Israëlische regering en extremistische pro-bezettingsgroepen die nauw gelieerd zijn aan de Israëlische overheid. Ze zijn het slachtoffer van opruiende lastercampagnes, restrictieve wetgeving die hun vrijheid van meningsuiting en vereniging aan

banden legt, en inspanningen om hun (buitenlandse) financiering af te snijden.

Pro-bezettingslobby

Palestijnse en Israëlische *changemakers* identificeren unaniem het Israëlische ministerie van Strategische Zaken en pro-bezettingsgroepen als “NGO Monitor” als meest bedreigende actor voor hun werk.

11.11.11 besteedt daarom in dit rapport bijzondere aandacht aan de manier waarop het Israëlische ministerie van Strategische Zaken een wereldwijd netwerk coördineert van pro-bezettingsgroepen, zoals NGO Monitor, die een intensieve lastercampagne voeren tegen Palestijnse en Israëlische changemakers. Vertegenwoordigers van het Israëlische ministerie van Strategische Zaken stellen zelfs (in beelden gemaakt door undercoverjournalisten) dat ze een “andere overheid werkzaam op buitenlandse bodem” zijn die “een holistische campagne tegen de andere kant” voeren.

Dit problematische beeld wordt ook bevestigd door Europese

Buitenlandvertegenwoordiger Federica Mogherini, die het ministerie in 2018 beschuldigde van het voeren van “desinformatie campagnes” in Europa. Mogherini heeft het hierbij expliciet over “ongefundeerde”, “onaanvaardbare” en “vage” beschuldigingen. Ook de Europese Ambassadeur in Israël en de Deense buitenlandminister categoriseerden het werk van NGO Monitor als een “cocktail van tendentieuze onderzoek, doelbewuste onjuistheden en regelrechte EU-bashing” en “direct misleidende informatie.”

Lastercampagnes en antisemitisme

Via vage en ongefundeerde beschuldigingen van antisemitisme en banden met terreurorganisaties proberen het ministerie van Strategische Zaken en geaffilieerde pro-bezettingsgroepen om lokale changemakers in diskrediet te brengen. Op die manier willen ze Europese regeringen onder druk zetten om hun financiële steun aan lokale organisaties stop te zetten.

Het rapport brengt in kaart hoe Israël het strijdtoneel voor deze lastercampagne sinds kort verlegt naar Europese parlementen en hoofdsteden. De afgelopen maanden was er sprake van problematische moties in het Duitse, Tsjechische en Oostenrijkse parlement die een oproep tot een boycot en/of sancties tegen Israël gelijkstellen aan antisemitisme. Ook in Nederland, Frankrijk, Zwitserland en Denemarken is er sprake van succesvolle inspanningen van het Israëlische ministerie van Strategische Zaken en hun netwerk van pro-bezettingsgroepen.

Een belangrijke tactiek hierbij is om de IHRA (*International Holocaust Remembrance Alliance*) - werkdefinitie van antisemitisme - op een problematische manier te promoten. Dit terwijl prominente juridische experts van o.m. het *Center for Research on Antisemitism* waarschuwen dat de definitie misbruikt kan worden om legitieme kritiek op het Israëlische beleid in bezet Palestijns gebied

gelijk te stellen met antisemitisme. Ook de hoofdauteur van de IHRA-werkdefinitie nam publiekelijk afstand van de manier waarop de werkdefinitie geïnstrumentaliseerd wordt, terwijl de Speciale VN-Rapporteur voor de vrijheid van meningsuiting waarschuwt voor onzorgvuldig gebruik van de werkdefinitie. Indien succesvol, kunnen deze inspanningen er finaal toe leiden dat legitieme kritiek op het Israëlische beleid onmogelijk wordt gemaakt en zelfs wordt gecriminaliseerd, in een flagrante schending van het recht op vrije meningsuiting. Zowel VN-experts als de Hoge EU-Buitenlandvertegenwoordiger stellen nochtans expliciet dat een oproep tot boycot van Israël (of een boycot van Israëlische nederzettingen, waar ook 11.11.11 voor ijvert) binnen de vrijheid van meningsuiting vallen en dus niet bestraft mogen worden.

Hoe nu verder?

De verwachting is dat België één van de volgende doelwitten zal zijn van deze gecoördineerde Israëlische inspanning om het middenveld in bezet Palestijns gebied en in Israël het zwijgen op te leggen. Concreet zou dit bijvoorbeeld de vorm kunnen aannemen van een parlementaire resolutie (gelijkaardig aan resoluties in het Duitse, Oostenrijkse en Tsjechische parlement) die de *Boycot, Divestment, Sanctions (BDS)* beweging tegen Israël over de hele lijn gelijkstelt aan antisemitisme, en vervolgens oproept om elke financiële steun te beëindigen aan Palestijnse en Belgische ngo's die oproepen tot een (gedeeltelijke) boycot of sancties tegen Israël.

11.11.11 roept Belgische en Europese beleidsmakers daarom op om - ongeacht hun positie over een boycot en het Israëlisch-Palestijnse conflict - te ijveren voor het recht op vrije meningsuiting. Er moet nauw op worden toegezien dat ongefundeerde en vage beschuldigingen van antisemitisme of banden met terroristische groeperingen niet gebruikt worden om changemakers monddood te maken.

AANBEVELINGEN

Het rapport doet in dit verband een hele reeks van concrete aanbevelingen aan België en de Europese Unie, waaronder:

- Weiger elke poging om een oproep tot boycot of andere vormen van legitieme kritiek op Israël gelijk te stellen met antisemitisme, en maak expliciet duidelijk dat dergelijke oproepen strikt beschermd worden door de vrijheid van meningsuiting. Oefen daarnaast de nodige voorzichtigheid uit bij het gebruik van de IHRA-werkdefinitie van antisemitisme.
- Herbekijk de relaties met problematische actoren als het Israëlische Ministerie van Strategische Zaken en pro-bezettingsgroepen als NGO Monitor, en ontwikkel gemeenschappelijke Europese boodschappen aan dergelijke actoren.
- Verzeker blijvende financiële en politieke steun aan Palestijnse en Israëlische middenveldorganisaties (bijvoorbeeld via de heroprichting van een “*IHL/ Human Rights Secretariat*”), en onderzoek de mogelijkheden om juridische steun te geven aan lokale organisaties die het slachtoffer worden van lastercampagnes.
- Organiseer regelmatige ontmoetingen tussen Palestijnse en Israëlische changemakers en Belgische en Europese beleidsmakers, inclusief de organisatie van parlementaire missies naar bezet Palestijns gebied en Israël.
- Ontwikkel een mechanisme om de krimpende ruimte voor Palestijnse en Israëlische changemakers systematisch te monitoren en te analyseren. Verzeker daarnaast dat Europese beleidsstrategieën- en documenten (zoals de “*EU Country Roadmaps for Engagement with Civil Society*” en de toekomstige Europese “*Human Rights and Democracy Country Strategy*”) ambitieuze en meetbare doelstellingen bevatten inzake een blijvende civiele ruimte voor Palestijnse en Israëlische changemakers.